

М.П. Оспанбаева¹, Б.А. Скакова²

^{1,2}«Өрлеу» БАҰО АҚ филиалы – Жамбыл облысы бойынша педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру институты, Тараз қ., Қазақстан

МЕКТЕП КЕҢІСТІГІНДЕ БІЛІМ БЕРУ САПАСЫН ДАМУДЫҢ ЗАМАНАУИ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ КОНЦЕПЦИЯСЫ

Түйіндеме

Мақалада орта мектептің білім беру кеңістігінде сапаны дамыту үрдісі және оның заманауи психологиялық концепциялары қарастырылды. Білім беру ұйымдарындағы сапаны бағалау үрдісі халықаралық тәжірибелер контекстінде талқылана отырып, «тиімді мектеп», «тиімді сынып», «тиімді пән» тұрғысында зерттеу маңызы талданды. Сапа дамуының заманауи концепциялары оның негізіне қаланған басты ерекшелік – тұлғаның психологиялық даму факторы болуымен құнды екені дәлелденді. Мұндай ортақтық жалпы адамзат баласының дамуына тән негізгі құндылықтармен қатар, білім беру саласына да қатысты ортақ заңдылықтарға байланыстылығы түсіндірілді.

Түйін сөздер: білім беру сапасы, даму үрдісі, сараптама, өлшемшарт, дескриптор, бағалау, нәтиже, тиімділік, басқару, заманауи психологиялық концепция, тұлғалық даму.

Соңғы жылдары елімізде білім беру сапасы туралы пікірталастар белсенді түрде көтерілуде және оны жалпы білім беретін мектептерде дамыту қажеттігі мемлекеттің білім беру саясатының негізгі бағытына айналып келеді. Бұл жөнінде «Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016 – 19 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында» нақты тетіктер белгіленді, атап айтсақ, «оқыту сапасы мен нәтижелілікті арттыру мақсатында, табысты мектептерді ынталандыру жүйесін құру мәселесі пысықталатын болады» [1, 19].

Сапаны біріншіден, нақты іс-әрекеттер деңгейінде қарастыруға болады; екіншіден, белгілі бір қызмет көрсететін мекеменің жекелеген іс қимылдарына тәуелді көрсеткіштердің жиынтығы ретінде анықтауға болады. Бұл белгілер нәтиже сапасын анықтау үшін «неге қол жеткізу керек?»; үрдіс сапасын бағалау үшін «не істеу керек?»; құрылымдық сапаны білу үшін «бұл үшін бізге қандай құралдар қажет?» деген сұрақтарға жауап беруі тиіс. Сапа әрекетке тәуелді болғандықтан, оның «жоғары» немесе «төмен» болуы заңдылық. Ал оны, яғни, қандай да бір заттың немесе еңбек үрдісінің сапасын келесі сұрақтарды қою арқылы білуімізге болады: берілген заттың маңызды қасиеті не? (біздің жағдайда ол – білім беру үрдісі) немесе белгілі бір мақсат, деңгей, құндылықтарға жету үшін қажет болатын іс-әрекеттердің жиынтығы? Мұны анықтау үшін біз нені артық жасауға болады, ал нені кем жасау мүмкін, қай нәрсе мақсатқа сәйкес, ал қайсысы сай емес деген сұрақтарды қоямыз.

Халықаралық тәжірибелерге шолу жасау арқылы сапа және оны дамыту бағыттарының, оны жүзеге асыру формаларына қатысты кейбір айырмашылықтарының болғанына қарамастан, жалпыға ортақ концепциясы бар екенін көреміз. Мұндай ортақтық жалпы адамзат баласының дамуына тән негізгі құндылықтармен қатар, білім беру саласына қатысты ортақ заңдылықтарға да байланысты. Сапа дамуының заманауи концепциялары оның негізіне қаланған басты ерекшелік – тұлғаның психологиялық даму факторы болуымен құнды. Біз олардың негізгі өлшемдерін, басты сипаттарын, сапа параметрларын көрсетіп, оны дамытудың бірқатар құралдары бойынша тың деректер беріп, кейбір негізгі ұғымдарды және арнайы агенттіктер (біздің жағдайымызда Білім беру сапасын бағалаудың қазақстандық тәуелсіз агенттігі) өткізетін сапаны ішкі және сыртқы бағалауды жүзеге асыру тәртібін түсіндіреміз.

Елімізде тоқтаусыз жүргізіліп жатқан мектеп реформалары заманға лайық сапа дамуын қамтамасыз етудің алғышарты болып табылады. Ал олардың тиімділігі эмпирикалық зерттеу нәтижесінде анықталады. Ол үшін мектептің барлық құрылымдық элементтерінің іс-әрекетін жоспарлау, ұйымдастыру, бақылау жүйесін зерттеу арқылы басқару тетігі бағаланады. Бұл үрдіске білім беру ұйымын әкімшілік басқару құрылымымен қатар, оқушы, мұғалім және ата-аналардың кеңесу алқасынан құралған қоғамдық өзін-өзі басқару органдары да қатысады. Басқару әрекетінің тиімділігі оның пайдалы нәтижесі және оған жұмсалған қор көлемінің арақатынасы арқылы өлшенеді. Бағалауға мұндай қатынас екі түрлі әдіспен анықталады. Оның біріншісі – белгіленген мақсаттың орында-

лу мерзімінің және орындалу деңгейінің тиімділігінің бағасы. Ал екінші әдіс интерпретациялық сипатқа ие, яғни алынған нәтиже басқарылатын нысан әлеуетімен салыстырылады. Педагогикалық үрдісте ол мектеп ұжымының мүмкіндіктері және оны жүзеге асыру деңгейі болып табылады [2].

Заманауи мектептің өзекті мақсаты әрбір оқушыны барынша әрі жан-жақты дамыту болса, мектепті басқару мақсаты ол үшін қажетті шарттарды қамтамасыз ету. Бұл мақсаттардың барлығы да бағалауды керек етеді. Әйткенмен мақсаттың әр түрлі болуына байланысты, оған жету нәтижелерін де бірдей бағалай алмаймыз. Басқару әрекетінің мақсатына жету нәтижесі, яғни түпкі нәтиже – мектепте әр оқушының тұлғалық-психологиялық дамуын қамтамасыз ететін шарттарды тудыру мектепті басқарудың тиімділігін танытады. Ал осы тиімділікті бағалау критерийі мектеп жұмысының алдын-ала бағдарланған ақырғы нәтижесіне жету болып табылады. Басқаша айтқанда, басқару әрекетінің мақсатына жетуін бағалау – мектептің алдына қойған мақсатына жетуіне әсер етеді. Осы шарттардың қаншалықты ықпалды болғаны мектепті басқарудың, оның ішінде педагогикалық ұйым қызметкерлері мен мектеп оқушыларының өздеріне тиесілі қызметтерді қолайлы ортада сапалы атқару нәтижелілігін көрсетеді. Сонымен, мектепті басқарудың заманауи тиімділігін басқару әрекетінің психологиялық функциясы деп, ал мектепті басқару белсенділігін білім беру ұйымы басшысының біліктілік құзыретінің сипаты ретінде анықтауға болады [3].

ҚР білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасында мектептерде қамқоршылық кеңестер құру арқылы білім беруді басқаруға жалпы жұртшылық тартылатыны және осы тетік арқылы мектептің өзін-өзі бағалау рәсімі жетілдірілетіні атап көрсетілді. Орта білімді жаңғырту жобасы шеңберінде білім алушылардың ұлттық емтихандары мен оқу жетістіктерін мониторингтік зерттеулердің рәсімдері жетілдірілетіні, ол тест стандарттарын әзірлеп, тестік тапсырмалардың базасын құру арқылы оқу жетістіктерін бағалау, білім алушылардың дағдылары мен білігін, құзыреттілігінің кең спектрін тексеру үшін жасалатын болады. Мектепті басқару тиімділігін анықтау психологиялық-педагогикалық үрдістегі әрбір әрекетті бағалау үшін тиісті сұрақтарды дербес тандауға мүмкіндік береді. Мәселен, басқару психологиясы, оның нәтижелілігін бағалау көрсеткіштері, т.с.с. Басқару үрдісін бағалайтын тәуелсіз сарапшы немесе мектеп басшысы бұл әдістемені қолдануда баллдық жүйені пайдаланады. Егер іс-әрекетті сипаттайтын көрсеткіш жүйелі түрде көрініп отырса, онда 4 балл; егер жиі кездесетін болса 3 балл; ішінара байқалған жағдайда 2 балл; өте сирек кездессе 1 балл және мүлде кездеспейтін болса 0 баллмен бағаланады. Әр көрсеткішті баллдық түрде бағалау білім беру ұйымының психологиялық-педагогикалық үрдісін басқарудың тиімділік коэффициентін (ТК) есептеуге мүмкіндік береді. Тиімділік коэффициенті келесі формуланы қолдану арқылы, яғни мониторинг барысында анықталған баллдың нақты санын 100-ге көбейтіп, шыққан нәтижені жиналған баллдың максималды санына бөлу арқылы жүреді. Егер басқару іс-әрекеті тиімділігінің коэффициенті 75-100 пайыз аралығында болса, онда ол барынша оңтайлы; 50-74 пайыз аралығы жеткілікті деңгейді; 25-49 пайыз аралығы дағдарысты жағдайды және 24 пайыздан төменді көрсетсе, онда іс-әрекеттің жол беруге болмайтын деңгейінен хабар береді. Осы үрдіс ҚР «Білім мекемелерін бағалау критерийлерінде» былай сипатталады: «мектептер үлгілі, жақсы, жақсартуды талап ететін және төмен деген төрт деңгейден тұратын өлшемшарттар мен дескрипторлар бойынша бағаланады» [4, 3].

Сараптама негізінде жүзеге асырылатын бағалау үрдісі сыртқы және ішкі болып екіге бөлінеді. Сыртқы бағалау дегеніміз – білім беру ұйымын тәуелсіз сарапшының жүйелі түрде зерттеуі және бағалауы. Бұл жағдайда ішкі компоненттер де бағаланады: мысалы, мектептің білім беру бағдарламалары, оқыту стратегиялары, ішкі бағалау нәтижелері және алынған нәтижені сол аймақтағы мектептермен, кейде тіпті өзге елдің де мектептерімен салыстыру. Бұл өз кезегінде халықаралық зерттеулерге жол ашатын қадам болып табылады. Мұндай тексерудің нәтижесі білім беру ұйымының жетекшісімен, берілген мәселені анықтау және сапаны жақсарту мақсатында, жүргізілетін аналитикалық сұхбат болып табылады. Ал ішкі бағалау – мектеп қызметкерлерімен тікелей сұхбат, жанама сұхбат, сауалнама сынды әдістердің қорытындысы арқылы, олардың өз жұмыстары мен оның нәтижесі туралы берген деректеріне негізделген жүйелі түрдегі зерттеу. Бұл үрдіс те сыртқы бағалау сынды, ішкі компоненттерге ие, яғни ішкі бағалау да сыртқы бағалаудан тұратын жайттар кездеседі. Мәселен, сабақты нақты өлшемшарттар бойынша бағалау үшін, сарапшы оппонентті өз бастамасымен шақыруы мүмкін: басқа мектептен мұғалім немесе жоғары оқу орнынан ғалым-педагогты. Сараптама жүргізу «жақсы» немесе «нашар» деп бағалау үшін емес, үрдісті жақсартуға, көмек көрсетуге бағытталған әрекет. Ол барынша жағымды бағдармен байланысты және диалогтық сипатқа ие. Сондықтан, мұғалім сарапшының өзін тексермейтінін, қайта көмектесіп, қажет болған жағдайда қолдау көрсететуге даяр екенін білуі тиіс. Бұл бағалау үрдісінің тиімділігінің шарты.

Мұның алдында қысқаша айтып өткеніміздей, сапаны дамыту және қамтамасыз етудің заманауи жүйелерінің негізіндегі концепциялар ұзақ уақыт жүргізілген эмпирикалық зерттеулерге негізделеді. Бұған мысал ретінде АҚШ, Канада және Ұлыбританияда жүргізілген «тиімді мектеп» бойынша кеңауқымды зерттеулерді; ал біздің елімізде білім беру саласындағы жағымды өзгерістердің шарттары және реформалардың тиімділігіне арналған зерттеулерді атауға болады. Осы бағыттар сапаны қамтамасыз етудің жетекші концепциясы – мектептің оқытушылық функциясы, яғни үйретушілік мекеме миссиясына әкеледі. Егер мұны назардан тыс қалдырсақ, сапа мониторингы концепциясы, нақтырақ айтсақ параметр, өлшем сынды зерттеу индикаторлары қайдан шығатыны түсініксіз болып қалады. Бәлкім, біздің әлеуметтік-мәдени дәстүрлеріміз бен құндылықтарымыз батыс мәдениетінен ерекшеленетіндіктен, қазақстандық мектептер үшін бұл өлшемдер басқаша болатын шығар? Мектептерге автономиялық дербестік пен академиялық еркіндіктің, сондай-ақ оқушылар үшін жеке білім траекториясының қажеті қаншалықты маңызды? Оның білім беру сапасына қатысы қандай деген сауалдарға дәлме-дәл жауап беріп, салиқалы, жан-жақты негізделген көзқарасты ұстану үшін, берілген қатынастың шығу себебі мен мәселелік табиғатын түсіну шарт. Сондықтан, сапаны дамытудың заманауи-психологиялық концепциясының мәнін ашудан бұрын, осы концепциялардың негізі болып табылатын зерттеулердің нәтижелері мен маңызына қысқаша тоқталайық. «Тиімді мектеп» мәселесін зерттеуді бастауға ықпал еткен мына сұрақ болатын: мектеп өзіне бөлінетін қаражатты қаншалықты ақтайды? Бұл сұрақтың өткір қойылуы бюджеттік тапшылыққа ғана емес, сондай-ақ мектеп жұмысының нәтижесі оған құйылатын қаржы көлеміне байланысты еместігі жайлы деректердің анықталуымен сәйкес-тін. Бір жағынан, әлеуметтік теңсіздік, жұмыссыздық сынды қоғамның әлеуметтік мәселелерін білім беру жүйесінің көмегімен шешудің мүмкін еместігі айқындалды, яғни қоғам білім беру жүйесіне, мектепке жоғары, тіпті орындалуы мүмкін емес талаптар қоя бастады. Ал екіншіден, оқушылардың жоғары жетістіктерінің негізгі себептері даралық және отбасылық факторларға байланысты екендігі туралы пікірлер айтылып, ол кеңінен қолдау тапты.

Оқушылардың оқу жетістіктеріне мектептің үлесі қаншалықты, сондай-ақ олардың тұлғалық-азаматтық қалыптасуына мектеп үлесі қаншалықты? Мектеп тиімділігі ұғымына сәйкес келетін осы үлес көлеміне тәуелді факторларды анықтау қажеттілігі туындады. Мәселенің осылайша қойылуы зерттеулерді кері бағытқа бұруды талап етті: мектеп жүйесі деңгейіндегі жалпы сараптамадан жекелеген мектеп, қала берді жекелеген сыныптардың деңгейіндегі микросараптамаға ауысу қажеттігі бой көтерді. Зерттеу барысында шетелдік әріптестеріміз мектеп тиімділігін емтихан, сынақ, бақылау сынды академиялық үлгерім арқылы көрінетін оқу нәтижелері арқылы «тікелей» анықтаудан бас тартып, оның орнына жанама белгілерге назар аударды: оқушының мектепке қатынасы, сабаққа ынтасы, сынып бойынша тіркелген құқық бұзу оқиғалары және оқу жетістіктері мен мектеп жұмысының түрлі үрдістік факторлары арасындағы байланыстарды анықтау. Олар білім беру ұйымына жеке қабілет немесе әлеуметтік жағдайларына байланысты жағымды алғышарттар әкеле алмауы себепті жоғары нәтиже көрсете алмайтын «әлсіз» оқушыларға мектептің қалай және қаншалықты ықпал етуін анықтауға басымдық берді. Зерттеу нәтижесінде біртұтас ұйым ретіндегі мектеп деңгейінде де, сынып ұжымындағы қатынас деңгейінде де маңызды факторларды анықтауға мүмкіндік туды. Сонымен, тиімді мектептің таңдаулы белгілері ретінде келесі шарттар анықталды: мектеп тарапынан жағымды мектепшілік басқару және оқу мәдениеті, анық белгіленген оқушы құқықтары мен міндеттері, отбасы мен мектеп арасындағы ынтымақтастық; ал оқушы тарапынан жоғары ұмтылыс, мектептің білім беру мақсатын, одан туындайтын бірлескен жұмыстардың нақты мақсаттарын сезіну және қабылдау, сондай-ақ оқытудың өзара келісілген әдістері. Пәнді тиімді оқыту белгілері ретінде мыналар аталды: оқу пәндерін жүргізуде жоғары үміт, биік ұмтылыс; кураторлық және ұжымдық еңбек; оқытудың өзара келісілген әдістері; оқушылардың оқу нәтижесін қадағалау; оқу мен үйретуді үнемі жақсартуға қызығушылық; өзгерістерді қолдау және оны мектеп басшылары тарапынан бақылау. Тұтастай мектеп деңгейінде болсын, жекелеген пәндік салада болсын, басымдыққа ие факторлар ретінде биікке талпыну және жақсыға үміттену, ұжымдық жұмыс, еңбектің өзара келісімді әдістері атап көрсетілді. Пән деңгейінде үнемі сапаны жақсартып отыруға даярлық ажырағысыз белгі болып саналды. Зерттеу нәтижесінде тиімділігі жоғары сынып белгілері келесі сапалар арқылы ажыратылды: оқушылар мен мұғалімдердің білімге деген жоғары ұмтылысы бар; оқу мен үйренуге деген жоғары талпыныс; жеке жетістіктерді үнемі қадағалау; оқушылардың ынталылығы және белсенді қатынасы; түрлі әдістемелерді мақсатты түрде іріктеу және қолдану. Іс жүзінде мектептің негізгі міндеті сынып деңгейінде сабақ жүргізу факторы төңірегінде шоғырланған: мұғалімнің сабақ

беруі және оқушының оқу әрекеті бірінші орында. Сонымен қатар, жалпы мақсаттардың дамуында әлеуметтік психология аса маңызды болып табылады [5].

Қазір қазақстандық мектептерде жүріп жатқан күрделі заманауи үрдістер білім беру ортасын ізгілендіру, саралау, әлеуметтендіру, жеке тұлғаға бағытталған қатынас, іс-әрекеттік қатынас, құзыреттілік қатынас, денсаулық сақтау қатынасы сынды іс-әрекеттер барысында жүйелі түрде мұғалімдердің, оқушылардың және білім беру мекемесі басшыларының бірлескен еңбектерін бағалау және өзіндік бағалау әрекетінсіз өтпейді. Білім беру мекемесін мемлекеттік аттестаттау үрдісі ҚР «Білім туралы» Заңына сәйкес, көрсетілетін білім беру қызметтерінің Жалпыға міндетті білім беру стандартының талаптарына сай жүргізілуіне бақылау жасауды қарастырады. Бақылау үрдісінің астарында аса маңызды міндет жатыр, ол – педагогикалық ұжымды аттестатталатын білім беру мекемесінің іс-әрекет нәтижелеріне сыни тұрғыда қарауды, қордаланған мәселелерді анықтап, оларды бірге шешу жолдарын белгілеуді үйрету. Мемлекеттік аттестация, тәуелсіз аккредитация барысында тәжірибе алмастырылады, педагогтар бір-бірінен үйреніп, озық технологияларды меңгереді. Басты тиімділік – кемшіліктерді анықтау үшін білім беру саласына қысым жасау емес, мектепті ары қарай дамыту үшін ұсыныстарды қарастыру. Бақылау жүйесі білім беру мекемесі мен педагогтар үшін нәтижені жақсартуға, оны терең талдауға және үнемі өзін-өзі сыни тұрғыда бағалауға талпыныс беретін ұмтылыс болуы шарт; оның тиімділігі де осында.

Білім беру мекемесінде барлық үрдістер өзара байланысты, себебі бұл – педагогикалық жүйе. Сондықтан, бұл жүйені басқару қаншалықты тиімді болса, әрбір оқушы, әрбір мұғалім соншалықты табысты болады. Демек білім беру мекемесінің негізгі мақсаттары тиімді ұйымдастырылған басқару тетігі арқылы жүзеге асырылады. Мұндағы маңызды фактор – басқарудың барлық субъектілерінің ортақ мақсатқа жұмылуы болып табылады. Ал ортақ мақсатқа жұмылу – осы үрдістің әрбір қатысушысына өзін-өзі жетілдіру үшін жағдай жасалғанда ғана мүмкін. Мұндай жағдайларға келесі шарттар жатады: тұлғаға бағдарланған басқару және әкімшілік менеджмент пен әр педагогтың өзіндік менеджментінің өзара үйлесімі. 2015ж. ҚР БжҒМ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің бастамасымен жүзеге асырылған пилоттық инспекция форматында, басқару сапасы мен жетекшілікті критерийлер мен дескрипторлар негізінде бағалаудың жаңа бағыттары сынақтан өтті [6].

Мектеп кеңістігінде білім беру сапасын заманауи дамыту бағыттарының бірі бағалау үрдісі екені анық, ал оның психологиялық сипатын бағалау өлшемдерінен көреміз. Мәселен, білім беру мекемесіндегі моральды-психологиялық ахуалдан бастап, ресурстарды пайдалану, мұғалімдерді ынталандыру және кәсіби даму, командалық жұмыс және қызметтік міндеттерді бөлу, миссияны түсіну сынды өлшемшарттардың әрқайсысына тән әрі ортақ түпкі мән – тұлғаны дамытуға бағдарлану функциясы. Және тағы бір маңызды ерекшелік олардың бақылау мен сүйемелдеу үйлесімділігіне негізделуі; сондай-ақ өзін-өзі бақылау ролін арттыруға бағытталуы. Мұндай қатынас сыртқы да, ішкі де бағалауларды ортақ ұстаным тұрғысынан өткізуге мүмкіндік береді және бұл сапаны дамыту үрдісінде аса маңызды болып табылады. Нәтижесінде, мектеп үстірт қорытындылардан арыла отырып, ресурс, нәтиже және үрдісті ұйымдастыруды кешенді түрде көру мүмкіндігіне ие болады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. «Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016 – 19 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» – Астана, 2016. – 196.
2. Рыбина О.В. Мониторинг эффективности образовательного процесса как ресурс управления образовательным учреждением // «Управление современной школой. Завуч». № 7, 2012. – С. 19-26.
3. Курвитс М, Милеева С.В., «Программа опытно-экспериментальной деятельности по проблеме «Мониторинг качества образовательного процесса // Управление современной школой. Завуч». № 6, 2012. – С. 41.
4. ҚР БжҒМ «Білім мекемелерін бағалау критерийлерін бекіту туралы» №124 бұйрығы. – Астана, 2016ж.
5. Документы по самоаттестации школ Казахстана. <http://bsrdtw.fo.ru/wiki/132504>
6. Бахмутский А.Е. Мониторинг школьного образования: проблемы и решения. – СПб: КАРО, 2007. – 185с.

М.П. Оспанбаева¹, Б.А. Скакова²

^{1,2} Филиал АО «НЦПК «Өрлеу» Института повышения квалификации педагогических работников по Жамбылской области, г.Тараз, Казахстан

СОВРЕМЕННАЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ РАЗВИТИЯ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ В ШКОЛЬНОЙ СРЕДЕ

Аннотация

В данной статье рассматриваются современно-психологические концепции развития качества образовательного пространства средней школы. Процесс оценки качества в организациях образования РК был изучен в контексте международного опыта, посредством таких стратегий, как «эффективная школа», «эффективный класс», «эффективная дисциплина». В ходе теоретического изучения выявлено, что оценка качества образования по динамике изменения его результатов очень продуктивный способ, требующий систематического мониторинга результатов. Фундаментальной основой механизма управления качеством образования выступает психолого-педагогический мониторинг, а сущностью процесса управления развитием качества образования является рефлексивный подход как в развитии самого образовательного процесса, так и управления им.

Ключевые слова: образовательный процесс, процесс развития, экспертиза, критерий, дескриптор, оценка, результат, эффективность, управление, современно-психологическая концепция, личностное развитие.

М.Р. Ospanbaeva¹, B.A. Skakova²

^{1,2} Institute «Өрлеу» of pedagogical personnel qualification in Zhambyl region
Taraz, Kazakhstan

MODERN PSYCHOLOGICAL CONCEPT OF DEVELOPMENT OF QUALITY OF EDUCATION IN THE SCHOOL ENVIRONMENT

Annotation

In this article discusses modern-psychological concepts for the development of the quality of the educational space of the secondary school. The process of quality assessment in organizations of education of the Republic of Kazakhstan was studied in the context of international experience, through such strategies as “effective school”, “effective class”, “effective discipline”. In the course of the theoretical study, it was identified that the evaluation of the quality of education by the dynamics of changing its results is a very productive way, requiring systematic monitoring of the results. The fundamental basis of the mechanism for managing the quality of education is psychological – pedagogical monitoring, and the essence of the process of managing the development of the quality of education is a reflexive approach both in the development of the educational process itself and in its management.

Key words: educational process, development process, expertise, criterion, descriptor, evaluation, result, efficiency, management, modern psychological concept, personal development.

МРНТИ 14.09.91

З.К. Кульшарипова¹ Н.А. Бисембаева²

^{1,2} Павлодарский государственный педагогический институт

НОВЫЕ СТРУКТУРНЫЕ ПОХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ ОПЫТА РОДИТЕЛЕЙ В СИСТЕМЕ «ШКОЛА – СЕМЬЯ»

Аннотация

В статье рассмотрены вопросы семейного воспитания и основные проблемы неблагополучия в семье. Служба сопровождения семьи, несет абсолютно новую идею – идею сохранения и прироста качества функциональных семей для уменьшения количества дисфункциональных семей в процессе общего доверительного сотрудничества и равного партнерства семьи и школы с созданием общего ресурсного пространства, способствующего развитию социальных и психолого-педагогических компетенций семьи.

Ключевые слова: родительская компетентность, стандарт включенности, служба сопровождения семьи